

ZAHTEV DRŽAVLJANOV GIBANJA ZA PRENOVO SLOVENIJE

in dopolnitve [Zakona o referendumu in ljudski iniciativi](#)

3. člen URS

»Slovenija je država **vseh svojih državljanek in državljanov**, ki temelji na trajni in neodtujljivi pravici **slovenskega naroda do samoodločbe**.

V Sloveniji ima oblast ljudstvo. Državljanke in državljani jo **izvršujejo neposredno** in (*posredno*) z volitvami (*ko volivci izvolijo svoje predstavnike*), po načelu delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno.«

Iz člena izhaja da poslanci niso izvoljeni tako da zlorablajo svoj mandat, niti niso izvoljeni trajno in brezpogojno brez možnosti odpoklica. V ustavi je torej na prvem mestu izrecno (hierarhično) navedeno neposredno izvrševanje oblasti in šele posredno z izvoljenimi predstavniki. V členu je nedvoumna konjunkcija (in) torej ni možnosti zamenjave (ali) v znanih pojavih uzurpacij oblasti.

Iz navedenega izhaja da je treba ustrezno (trezno) urediti Zakon o referendumu in ljudski iniciativi.

PREDLOG SPREMEMB ZRLI

1. člen 1. alinea: »Ta zakon ureja referendum o spremembi ustave, zakonodajni referendum in posvetovalni referendum o vprašanjih iz pristojnosti državnega zbora.«
se spremeni tako da se glasi:

»Ta zakon ureja referendum o spremembi ustave, zakonodajni referendum in posvetovalni referendum o vprašanjih iz pristojnosti državnega zbora.«

Ustavna presoja: »Določba 90. člena Ustave ne zahteva, da Zakon o referendumu predvidi vse znane oblike referenduma (**predhodni**, naknadni, razveljavitveni). Ni v nasprotju z Ustavo ureditev, ki ne vsebuje določbe, da je referendum lahko tudi razveljavitveni.«

Nespoštovanje Ustave je nedopusten poseg v družbeni dogovor državljanov Slovenije. V temelje te pogodbe poslanci ne smejo posegati kar je razvidno iz temeljnih členov same Ustave, predhodne Temeljne ustavne listine in Ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine – UZITUL, ki je nastala na podlagi sprememb in dopolnitev amandmajev (vsaj LXVIII, LXXII in XCJX) k Ustavi SFRJ («Podvinska Ustava«).

op.:

TEMELJNA USTAVNA LISTINA **O SAMOSTOJNOSTI IN NEODVISNOSTI REPUBLIKE SLOVENIJE** sloni na plebiscitu o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije z dne 23. decembra 1990, vendar skladno z navedbami na glasovnicah V OKVIRU SFRJ!

Izhajajoč iz volje slovenskega naroda in prebivalcev Republike Slovenije, izražene

Razglas Glasovnica za glasovanje na plebiscitu za odločitev ali naj Republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država so podpisali Milan Kučan, France Bučar in Lojze Peterle. So bili partijska trojka?

V originalu je zanimiva, zato si oglejmo kaj je ljudstvo podpisovalo:

»Poslanci prvega slovenskega na svobodnih in demokratičnih volitvah izvoljenega parlamenta, vse slovenske politične stranke, prvo neposredno izvoljeno predsedstvo Republike Slovenije in slovenska vlada so soglasno ocenili, da je nastopil čas, ko lahko temeljne interese slovenskega naroda zavarujemo le v **neodvisni državi Sloveniji, ki bo svobodna, demokratična, gostoljubna in dobrososedska in ki bo sama odločala o svoji prihodnosti**. Vse državljane in državljanke, vse volilne upravičence vabimo, da se 23. decembra 1990 udeležijo plebiscita in oddajo svoj glas za samostojno in neodvisno Republiko Slovenijo.«

Iz zgornjega izhaja da smo se državljani SRS na plebiscitu opredelili za svobodno, demokratično, samostojno pot. Odločalo se je ljudstvo in ne poslanci. Bili smo federalna enota SFRJ, ki se je kot SRS »Socialistična« Republika Slovenija (po tedaj veljavni ustavni ureditvi) zavzemala za konfederacijo. Del svojih suverenih pravic naj bi prenesli v skupno uresničevanje v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji, tudi s pomočjo Zveznega izvršnega sveta SFRJ.

- Ob dejstvu, da danes RS, kot nekoč SFRJ, ne deluje kot pravno urejena država in se v njej grobo kršijo človekove pravice in temeljne svoboščine, mednarodni sporazumi, ruši kulturna identiteta ter jezik
- ob dejstvu, da politika na oblasti ne omogoča rešitve ekonomske, socialne, kulturne in gospodarske krize, ter da med namerno sprtimi segmenti družbe ni konsenza, niti ni oblikovanih skupnih razvojnih (tudi raziskovalnih) ciljev ter vrednot, meril in kriterijev
- ob dejstvu, da so potvorjene: pot in cilj (tranzicija), preoblikovanje imovine (trans-formacija), denacionalizacija, privatizacija
- ob dejstvu, da je sočasno preoblikovanje RS v zvezo (suverenih?) držav EU temelječe na federalni ureditvi nepreglednega upravljanja Evropske gospodarske skupnosti (EGS, CECA – komisija za premog in jeklo, EURATOM (komisija za jedrsko energijo) le nadgrajevanje poti (skritega načrta?) Panevropskega gibanja.

Državljanji Republike Slovenija odločno zahtevamo, da se uveljavi plebiscitarne zaveze, da se spoštuje enakost in enakopravnost, demokratičnost, da po možnosti po mirni poti uredimo vsa vitalna – bistvena vprašanja iz skupnega življenja, blaginje in blagostanja ter da uveljavimo suverenost in pravo ozemeljsko celovitost ter standard dostojanstva in humanosti za vse državljane.

O institucionalnih in drugih povezavah naj odločanje v ključnem delu ponovno prevzame ljudstvo.

p.s.:

RS se je osamosvojila 25.6. 1991, nadaljevalo se je z moratorijem Brionskih sporazumov (do oktobra 1991 je zadnji vojak JLA v Kopru zapustil RS?). Zanimivo šele volitve 1992 so bile redne, saj so bile prve volitve 1988 (še v tridomne skupščine) le nadaljevanje tranzicije ko je Peterle bil predsednik izvršnega sveta SRS. Tudi Milan Kučan je praktično imel tri predsedniške mandate. Prvi do leta 1992 se zaradi »večnosti« namreč sploh ni štel.

Ustavno sodišče je v odločbi U-I-47/94 obrazložilo.

88. člen Ustave RS (zakonska iniciativa):

*»Zakone lahko predlaga vlada ali vsak poslanec. Zakon lahko predloži tudi najmanj pet tisoč volivcev. V nobenem členu Ustave RS ni opredeljena politična stranka. Praksa delovanja DZ je popolnem nasprotju z ustavno zahtevo 82. člena da so poslanci **predstavniki vsega ljudstva** in niso vezani na kakršnakoli **navodila**.«*

44 čl. Ustave (upravljanje javnih zadev):

*»Vsak državljan ima (pri upravljanju javnih zadev) pravico, da v skladu z zakonom neposredno **ali po izvoljenih predstavnikih** sodeluje pri upravljanju javnih zadev.«*

Predlagamo da se ovire za direktno primarno uveljavljanje participativne volje volivcev v čim večji možni meri odstranijo. Zakonski predlog v zahtevnosti nikakor ne dosega distiktivno zakonske zahteve zato se naj število potrebnih podpisov za referendumske postopke v številu obče prepolovi in omogoči da so izvedeni gospodarno tako da bodo stroški izvedbe čim nižji. Kot veste bi lahko referendumska izjasnjevanja potekala preko Upravnih enot v času uradnih ur, ki bi bile izjemoma prilagojene v poslovnem času zahtevam referendumskih opravil.

zavzemamo se za jasnost in preglednost. Kot primer kršitev temeljev pravne stroke in pravic državljanov navajamo da je nevzdržno, da na listu podpore (npr. za predsedniškega kandidata) ni rubrike kateremu kandidatu volivec daje podporo. To omogoča trgovanje z glasovi in ponižujoče ravnanja z izpolnjenimi podporami oz. pisno izraženimi voljami.

Zahtevamo, da se spoštuje ustavni red, odločbe ter plebiscitarna volja državljanov o vseh vprašanih vključno s samoodločbo (prvi odstavek 90. člena Ustave), tako da se v pravno regulativo vrne izrecno predhodni zakonodajni referendum! Referendumska zakonodaja v tem trenutku dovoljuje samo naknadno odločanje o posledicah in ustvarja nesmiselna trenja z vejami oblasti. Vrnitev predhodnega zakonodajnega, razveljavitvenega... referenduma omogoča preventivo pred nesmiselnimi družbenimi trenji in samovoljo zakonodajne veje oblasti. Zaradi **nedostopnosti** drugih – alternativnih možnosti rešitev iz naslova ukinitve in črtanja predhodnega zakonodajnega referenduma, se ne da preprečevati prekomerne škode.

Opozarjamo na precendenčno stališče Ustavnega sodišča, ki zgoraj navedeno podkrepljuje:
»Določba 90. člena Ustave ne zahteva, da Zakon o referendumu predvidi vse znane oblike referenduma (**predhodni, naknadni, razveljavitveni**). Ni v nasprotju z Ustavo ureditev, ki ne vsebuje določbe, da je referendum lahko tudi razveljavitveni.

določba 44. člena Ustave, da se ta pravica uresničuje "v skladu z zakonom", **ne daje zakonodajalcu pooblastila za njeno omejevanje** (po drugem odstavku 15. člena Ustave), ampak le pooblastilo za urejanje načina njenega uresničevanja (po tretjem odstavku istega člena).«

Morebitni zakonski pridržki (s formulacijami "pod pogoji, ki jih določa zakon", "v primerih, ki jih določa zakon", "v mejah zakona", "omejiti z zakonom", »šteje se« ipd) potrebujejo obvezno **uveljavitev** - legitimacijo **državljanov (ljudstva)**.

- Odvzem predlagateljstva **30 poslancem in Državnemu svetu**, je smiseln. Takšen poseg v Ustavo pa je tako minimalen, ljudstvu daje močnejšo vlogo, s posegom postane Ustava celovitejša. Glejte 3. člen URS. Zato predlagamo da se smiselno spremeni 90. člena ustave.
- Predlagamo, da se zagotovi pravica pobudnika, da komisijsko prisostvuje verifikaciji podpisov in izjasnjevanj da se v slučaju, ko se smatra da je vloga sporna po ZUP (ZPP) zagotovi dostopnost dopolnitve pravnih pisanj ter drugih procesnih opravil.
- **Človekove pravice in temeljne svoboščine** so že vsebovane v Ustavi in del mednarodne zakonodaje, vsakršno dokazano kršenje pomeni suspenz tako pooblaščenec kot postopkov, tudi referendumskih, zato je nesmiselno govoriti o posebni dikciji preprečevanja referendumov v kolikor pride kdo kršitev človekovih pravic. (Rajko Pirnat že kot republiški sekretar za pravosodje in upravo in kasneje Demosov minister za pravosodje ni naredil prehoda kršitev ČPTS (Človekovih pravic in temeljnih svoboščin) temveč je kot nagrado celo povečal plače pravosodnim uslužbencem. S tem si je zagotovil kontinuiteto in omogočil nadaljevanje kršitev. Praktično bi morali vsi sodniki in pravosodni uslužbenci ponuditi odstop za ponovno habilitacijsko ugotavljanje ustreznosti. Enako velja za pravosodne izpite, ki so popolnoma v nasprotju z direktivami EU. V sodno vejo oblasti segajo tudi cehovske in klientelistične navezave.
Predlagamo da se ta zamujena možnost preveri in udejani, saj brez dobro delujoče sodne veje oblasti, ki bo poštena in pravična z dejanskimi etičnimi standardi Slovenija ne more napredovati.

- Zahtevamo, da se zagotovi tudi zadnji dan **do 24 ure** opredeljenega roka izvedeno oddajanje **podpisov**. Velja da je delovni čas prilagojen potrebam državljanov in da je državni aparat v uporabnih storitvah servis državljanov. Predlagamo tudi uvedbo elektronske direktne demokracije s kvalificiranimi digitalnimi potrdili državljanov.
- **Elektronske in skenirane podpise volivcev** prispelih v zakonskem roku v dobri veri (bona fide) je upravna enota **dolžna sprejemati** do 24 ure tekočega dne in preveriti istovetnost, verifikacijo in avtentifikacijo. Avtorizacijo je treba dodatno zaščititi pred zlorabami v Kazenskem zakoniku.
- Zahtevamo, da se **omogoči referendum za enega ali več členov**, oziroma zavrnitev celotnih področnih predpisov, ki nasprotujejo obče sprejetim civilizacijskim normam. V vmesnem času veljajo predhodni zakoni se namreč sprejemajo tehtno argumentirano, strokovno odgovorno z upoštevanjem dobre prakse in običajev. Biti morajo nedvoumni, enostavni (enostavnost preprečuje manipulacijo in omogoča lažje razumevanje) in razumljivi v meri da jih lahko razume povprečni državljan. Vse ugotovljene pravne praznine je treba nemudoma zapolniti vsaj z avtentičnimi razlagami in vladnimi podzakonskimi uredbami, ki imajo zakonsko moč do sprejema novih.
- Zahtevamo, da je referendum dostopnejša oblika zato za izjasnjevanja volivcev **ne sme biti kvorumov**. Prisotnost pri izjasnjevanjih oziroma volitvah ni le pravica ampak je tudi obveznost in državljanska odgovornost za soupravljanje države.
- Zahtevamo da se v Ustavno komisijo in njene strokovne skupine vključi predstavnike civilnih iniciativ in drugih zainteresiranih državljskih združenj, saj to zakon ZRLI predpostavlja že s svojim imenom. Ti predstavniki morajo imeti ustrezna strokovna predznanja, večšine ali empirične sposobnosti.
- Zakonov ne morejo več pisati predstavniki, ki so v preteklosti povzročili prekomerno škodo državi in posredno ljudstvu. Izjemoma lahko rehabilitirajo s svojim delom lahko položaj, če dobijo podporo ljudstva, ko je seznanjeno z vsemi posledicami in vzroki opustitev ali dopustitev škodljivih ravnanj.
- Za referendumsko pobude bi morali vsi javni servisi vključno z zavodom Radio televizija Slovenija prevzeti odgovornost za pošteno predstavitev vseh dejstev za in proti. Osnova te zahteve so davkoplačevalska sredstva iz katerih izhajajo tudi pravice.

V Ljubljani 20.9.2012

GIBANJE ZA PRENOVO SLOVENIJE

»DOST MAM«